

ΕΓΓΡΑΦΟ 32^{ης} ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ» 2021–2027
(ΠεΠ ΑΜΘ 2021–2027)

Πρόγραμμα	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη
CCI Προγράμματος	2021EL16FFPR006
Έκδοση Προγράμματος	2.1
Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	1.0
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2021
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης ΕΚ	C(2024)3381
Ημερομηνία απόφασης ΕΚ	15 Μαΐου 2024
Αριθμός τροποποιητικής απόφασης ΚΜ	857
Ημερομηνία τροποποιητικής απόφασης ΚΜ	14 Φεβ. 2024
Ημερομηνία θέσης σε ισχύ της τροποποιητικής απόφασης του ΚΜ	15 Μαΐου 2024
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	EL51 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη EL511 - Έβρος EL512 - Ξάνθη EL513 - Ροδόπη EL514 - Δράμα EL515 - Θάσος, Καβάλα
Αριθμός Πρωτοκόλλου	η με α.π. 3263/02-07-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, έγκρισης της 32 ^{ης} Εξειδίκευσης έκδοση εγγράφου 1.0 του ΠεΠ ΑΜΘ 21-27

Κομοτηνή, Ιούλιος 2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενα

1. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ (ΕΚΤ+)	3
1.1 Δράση ΕSO4.10.α:.. Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις»	

Δράσεις που εξειδικεύονται / τροποποιούνται:

Προτεραιότητα 4B: Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)

Δράση ESO4.10.α: «Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις»

Με τα από 07/03/2025 και 07/05/2025 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ) εστάλη το έντυπο εξειδίκευσης και τα κριτήρια αξιολόγησης (μετά τη σύμφωνη γνώμη της ΕΕ), σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ), με θέμα «Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις»

Το συνολικό ποσό της παρούσας εξειδίκευσης ανέρχεται σε 3.000.000

Προτεραιότητα 4B: Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)

Στόχοι Πολιτικής (ΣΠ)	Στόχος Πολιτικής 4: Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
Ταμείο	ΕΚΤ+
Ειδικός Στόχος	ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)
Προϋπολογισμός (σε ΔΔ)	3.000.000 €
% Κοινοτικής συμμετοχής	85%

Δράση ESO4.10.α: «Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις»

Η πράξη αφορά τη χρηματοδότηση των δικαιούχων για την υλοποίηση της πράξης «Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις» για 3 έτη με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, όπως αυτές περιγράφονται στη συνέχεια.

Συγκεκριμένα, η πράξη απευθύνεται σε νήπια, παιδιά και γονείς που διαβιούν σε οικισμούς – καταυλισμούς Ρομά των δήμων της Περιφέρειας. Από τον πληθυσμό αυτό θα επιλεγούν τα ωφελούμενα άτομα, με συγκεκριμένες διαδικασίες, ενώ θα αξιοποιηθεί η εμπειρία των φορέων (ΟΤΑ) στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των Ρομά, οι οποίοι ήδη παρέχουν υπηρεσίες προς την εν λόγω ομάδα στόχο, αλλά και έχουν προβεί σε καταγραφή πληθυσμού, αναγκών, ιδιαιτεροτήτων, κλπ. του πληθυσμού αυτού, είτε ως δικαιούχοι σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις (όπως τα Κέντρα Κοινότητας με ή χωρίς παραρτήματα Ρομά), αλλά και εν γένει μέσω των κοινωνικών τους υπηρεσιών.

Από στοιχεία που έχουν στην διάθεσή τους οι Δήμοι και ειδικότερα τα Κέντρα Κοινότητας με Παραρτήματα Ρομά, είναι πολύ περιορισμένη ως ανύπαρκτη η συμμετοχή των παιδιών Ρομά σε κατασκηνώσεις χωρίς την επιδότηση από κάποιο πρόγραμμα. Επιπρόσθετα, για την εξασφάλιση της συμμετοχής της τοπικής κοινότητας και σχετικών φορέων, αλλά και άλλων λειτουργιών της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής (βλ. σχολεία, ιδιωτικές επιχειρήσεις, κατασκηνώσεις, κ.λ.π.) στην διαδικασία της ένταξης, ο Δήμος, ως καθ' ύλην αρμόδιος, είναι εκείνος που θα υποστηρίξει τη διαδικασία και θα διαμορφώσει τις κατάλληλες συνθήκες για την ενεργοποίηση και συμμετοχή τους στη διαδικασία της ένταξης.

Αντίστοιχα, η συμμετοχή νηπίων Ρομά σε προσχολικές δομές είναι ελάχιστη, μια και είναι εξαιρετικά δύσκολη, λόγω του κοινωνικού και χωρικού αποκλεισμού και των

ιδιαιοτεροτήτων του τρόπου ζωής της ομάδας στόχου. Στο πλαίσιο της πολιτικής κοινωνικής μέριμνας του Δήμου για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά προκύπτει ότι δεν υπάρχει προηγούμενο ιστορικό

παροχής αντίστοιχων ολοκληρωμένων υπηρεσιών από μεμονωμένους φορείς ή επιχειρήσεις που λειτουργούν στο πλαίσιο της αγοράς.

Η πράξη στοχεύει στην ενδυνάμωση της ομάδας στόχου (νήπια και παιδιά), στην ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων (ομαδικότητα, κοινωνικοποίηση, δημιουργία δεσμών) και στην διευκόλυνση της διαδικασίας εισαγωγής, συμμετοχής, παραμονής, ενίσχυσης, ένταξης και προσαρμογής τους στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό και στο σχολικό περιβάλλον και συνίσταται σε δύο επιμέρους δράσεις:

- **Δράση 1.** Βιωματικά Εργαστήρια και Συμμετοχή σε Παιδικές Κατασκηνώσεις με σκοπό την υποστήριξη παιδιών (4-12 ετών) που διαβιών σε καταυλισμούς και οικισμούς Ρομά για συμμετοχή σε κατασκηνώσεις και πολιτισμικές – αθλητικές δραστηριότητες κατά την διάρκεια του έτους με στόχο την αρμονική και εποικοδομητική συνύπαρξη μεταξύ παιδιών που προέρχονται από την κυρίαρχη κουλτούρα και των παιδιών Ρομά

Ενέργειες που περιλαμβάνονται στην δράση αφορούν:

- α) Εργαστήρια βιωματικού χαρακτήρα και
- β) Συμμετοχή σε παιδικές κατασκηνώσεις.

- **Δράση 2:** Παροχή υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας για νήπια (2-4 ετών) που διαβιών σε καταυλισμούς και οικισμούς Ρομά και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την υποστήριξη των γονέων τους, με έμφαση στις νεαρές μητέρες.

Ενέργειες της δράσης είναι:

- α) Λειτουργία εργαστηρίων για νήπια
- β) Εργαστήρια για Υποστήριξη-Συμβουλευτική γονέων.

Οι δύο δράσεις δύναται να υλοποιηθούν στο σύνολό τους ή μεμονωμένα, ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε περιοχής, είναι, όμως, υποχρεωτική η υλοποίηση και των δύο ενεργειών στο πλαίσιο της κάθε δράσης.

Για τις ανάγκες υλοποίησης της δράσης, ο Δικαιούχος συστήνει «Ομάδα Στήριξης», με προσλήψεις προσωπικού ή/και στελέχωση με εξωτερικούς συνεργάτες (συμβάσεις εργασίας ή έργου) ή/και διάθεση του απαραίτητου στελεχιακού δυναμικού (συνεργασία Δήμου και ΜΚΟ), η οποία ενδεικτικά και κατ' ελάχιστο θα αποτελείται από:

1 Συντονιστή/ρια (Ψυχολόγος ή Κοινωνικός Λειτουργός)

1 Ειδικό Παιδαγωγό

1 Διαμεσολαβητής/τρια Ρομά

2 Ειδικούς Συνεργάτες (Βοηθός παιδαγωγού, Γυμναστές, Θεατρολόγοι, Μουσικοί, Εκπαιδευτές Νέων Τεχνολογιών, κλπ.)

Σημειώνεται ότι η «Ομάδα Στήριξης» θα προσφέρει τις υπηρεσίες της σε όλες τις δράσεις-ενέργειες της πράξης. Ο προτεινόμενος αριθμός του προσωπικού καθώς και οι ειδικότητες της «Ομάδας Στήριξης» θα πρέπει να τεκμηριώνονται από τον Δικαιούχο ανάλογα με τον αριθμό των ωφελουμένων και των ενεργειών που προτίθεται να υλοποιήσει στο πλαίσιο της πράξης.

Επιπρόσθετα, κρίνεται σκόπιμη η επιμόρφωση της «Ομάδας Στήριξης» από ειδικούς παιδαγωγούς της ένταξης με εμπειρία στην ανάπτυξη βιωματικών μεθοδολογιών.

Οι Δήμοι δύναται να συνεργάζονται με ΜΚΟ που αποδεδειγμένα διαθέτουν εμπειρία σε δράσεις συναφείς με το αντικείμενο της παρούσας, η οποία θα τεκμηριώνεται από σχετικά έγγραφα. Σε κάθε περίπτωση ο Δικαιούχος Δήμος θα έχει την πλήρη ευθύνη της υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις που ο Δήμος επιλέξει να συμπράξει με ΜΚΟ, υπογράφεται Σύμφωνο Συνεργασίας, στο οποίο περιγράφονται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του κάθε Φορέα. Η υλοποίηση της πράξης με ίδια μέσα δύναται να συμπεριλαμβάνει και αναθέσεις σε εξωτερικούς παρόχους-αναδόχους σύμφωνα με τους κανόνες δημοσίων συμβάσεων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Σε κάθε δήμο μπορεί να χρηματοδοτηθεί μόνο μία πράξη. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος (Δήμος) υποβάλλει μία πρόταση και για τις δύο δράσεις, υποβάλει ένα Τεχνικό Δελτίο Έργου με δύο διαφορετικά υποέργα για την κάθε μία δράση, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερα η παρακολούθηση της υλοποίησης. Η υλοποίηση της πράξης θα έχει διάρκεια έως 36 μήνες από την στιγμή της έναρξης. Σε κάθε περίπτωση, η ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης δεν πρόκειται να υπερβεί την 31/12/2029. Η επιλογή των ωφελουμένων θα γίνεται σε ετήσια βάση από το Δήμο και τις αρμόδιες υπηρεσίες του σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας / Παράρτημα Ρομά, όπου υφίσταται.

Ενδεικτικά Κριτήρια επιλογής ωφελουμένων

- Τακτική φοίτηση στο σχολείο (για την Δράση 1)
- ΑΜΚΑ
- Δικαιολογητικά ταυτοπροσωπίας (παιδιών και γονέων - κηδεμόνων)
- Σύμφωνη γνώμη του/των γονέα/ων – κηδεμόνα/ων για συμμετοχή στο πρόγραμμα
- Ύπαρξη ατομικών βιβλιαρίων υγείας

Οι χώροι που θα υλοποιείται η πράξη (βιωματικά εργαστήρια παιδιών και εργαστήρια νηπίων και συμβουλευτικής υποστήριξης γονέων), θα παραχωρούνται από τον Δήμο και θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι, ενώ, σε περίπτωση που ο δήμος δεν τους διαθέτει θα ενοικιάζονται.

Το πρόγραμμα θα καλύπτει τις δαπάνες συμμετοχής στην κατασκήνωση, όταν αυτή είναι ιδιωτική. Για την επιτυχία της δράσης είναι αναγκαία η προετοιμασία των παιδιών με παροχή του κατάλληλου ρουχισμού και εξοπλισμού, καθώς και η κάλυψη της μετακίνησής τους (προς και από την κατασκήνωση). Αναφορικά με την προετοιμασία των παιδιών, το κάθε παιδί θα παραλαμβάνει τη «Βαλίτσα κατασκηνωτή/τριας» με είδη προσωπικής υγιεινής, κολυμβητικό εξοπλισμό, ρουχισμό και εσώρουχα, υποδήματα, λευκά είδη, κ.λπ.

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Άμεσες δαπάνες προσωπικού: οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού ορίζονται σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (Άρθρο 15 της ΥΑ 114947 (ΦΕΚ 6132 Β΄/ 1-12-2022), και αποζημιώνονται βάσει παραστατικών.

2. Λοιπές άμεσες δαπάνες (πλην άμεσων δαπανών προσωπικού όπως ενδεικτικά: Ενοίκια, Δαπάνες εισιτηρίων εισόδου σε θεάματα, μουσεία, κλπ., Αμοιβών παροχής υπηρεσιών κλπ εξόδων στο πλαίσιο των παρεχόμενων προς τα ωφελούμενα άτομα υπηρεσιών της δομής, Κόστος συμμετοχής σε ιδιωτικές κατασκηνώσεις, Δαπάνες στο πλαίσιο των ενεργειών δημοσιότητας, ευαισθητοποίησης, δικτύωσης που υλοποιεί ο δικαιούχος, Αγορά αναλώσιμων, κλπ.

Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού και οι λοιπές άμεσες θα αποζημιώνονται βάσει παραστατικών.

3. Έμμεσες δαπάνες, όπως λειτουργικά έξοδα, δαπάνες μετακίνησης ωφελούμενων και προσωπικού από και προς τις κατασκηνώσεις ή άλλες δραστηριότητες (δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες τακτικής μετακίνησης των εργαζομένων από την οικία τους στον χώρο εργασίας και αντίστροφα).

Οι έμμεσες δαπάνες θα αποζημιώνονται με ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού, σύμφωνα με το Άρθρο 32. 3β της ΥΑ 114947 (ΦΕΚ 6132 Β΄/ 1-12-2022).

Χαρακτηρισμός Δράσης	☒ Επιχορήγηση (grant) ☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-ΒΑΑ ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	4.5 : Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την Ένταξη των Ρομά Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	ΔΗΜΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΜΘ σε περιοχές που διαβιούν Ρομά,

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)=(γ)+(δ)	δημόσια (γ)	ιδιωτική (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)
Λιγότερο Αναπτυγμένες	2.550.000 €	450.000 €	450.000 €		3.000.000 €
% ενεργοποίησης δράσης					0,5%

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	4B - Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)		Π/ϋ δράσης				3.000.000 €		
Στόχος Πολιτικής/Ειδικός Στόχος	ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά		Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)				154 - Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων ομάδων, όπως οι Ρομά, στην εκπαίδευση και την απασχόληση και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξής τους		
Κατηγορία Περιφέρειας	Λιγότερο Ανεπτυγμένες		Ταμείο				ΕΚΤ		
Δράση	ESO4.10.α								
Δείκτης	Δείκτης		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)
	ID	Ονομασία							
Δείκτες Αποτελέσματος	PSR795	Αριθμός ωφελούμενων παιδιών από προγράμματα ενίσχυσης Ρομά	Αριθμός ατόμων				160	2.550.000 €	3.000.000 €
Δείκτες Εκροών	PSO795	Αριθμός φορέων που υλοποιούν προγράμματα ενίσχυσης παιδιών Ρομά	Αριθμός δομών				6		
Δείκτες Εκροών	EECO18	Αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός				6		

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	Δεν αφορά
Προγραμματικές δεσμεύσεις** (συμπληρώνεται κατά περίπτωση)	Δεν αφορά
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	Ιούλιος 2025
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	Ιούλιος 2025